

АНОТАЦІЯ

Григоренко Д.В. Комплексна фізична терапія хворих із залишковими змінами після перенесеного інсульту.

Мета: розробити методіку комплексної фізичної терапії хворих із залишковими змінами після перенесеного інсульту. **Методи:** аналіз та узагальнення даних науково - методичної літератури; соціологічні методи (анкетування); педагогічні методи (експеримент, бесіда, спостереження); медико - біологічні методи (збір анамнезу, гоніометрія, оцінка тону м'язів за шкалою Ашворта, індекс активності повсякденного життя Бартела та оцінка больового синдрому за шкалою ВАШ); методи математичної статистики. **Результати:** Дослідження обсягу рухів в суглобах кінцівок після закінчення реабілітації у чоловіків і жінок представлені наступним чином. Чоловіки демонстрували найбільшу амплітуду рухів практично в усіх суглобах кінцівок, ніж жінки. Однак обсяг рухів у великих суглобах кінцівок у них не перевищував 55% обсягу рухів від норми. Максимальна амплітуда рухів у чоловіків зареєстрована в ліктьовому суглобі при згинанні передпліччя, в кульшовому суглобі при відведенні стегна і в колінному суглобі при згинанні і розгинанні гомілки.

Жінки демонстрували ротаційні рухи з мінімальною амплітудою в плечовому суглобі і згинання та розгинання стопи в гомілковостопному суглобі. **Висновки:** Аналіз проведеного дослідження свідчить, що застосування комплексної фізичної терапії сприяє збільшенню обсягу самообслуговування від вираженого до помірного ступеня залежності за шкалою Бартела. Отримані дані гоніометрії свідчать, що активна амплітуда руху в кінцівках залежить від сили м'яза, який виконує рух і є сприятливим прогнозом до проведення реабілітаційного втручання. Проте у всіх випадках величина амплітуди активного руху не відповідала нормам.

Ключові слова: інсульт, фізична терапія, обсяг рухів в суглобах, спастичність.

ABSTRACT

Hryhorenko D.V. Complex physical therapy of the patients with residual changes after stroke.

Aim: to develop a method of complex physical therapy of patients with residual changes after a stroke. **Methods:** analysis and generalization of data of scientific and methodical literature; sociological methods (questionnaires); pedagogical methods (experiment, conversation, observation); medical and biological methods (history taking, goniometry, assessment of muscle tone on the Ashworth scale, activity index of daily life of Barthel and assessment of pain syndrome on the VAS scale); methods of mathematical statistics. **Results:** Studies of the volume of movements in the joints of the extremities after rehabilitation in men and women are as follows. Men showed the greatest amplitude of movements in almost all joints of the extremities than women. However, the volume of movements in the large joints of the extremities did not exceed 55% of the volume of movements from the norm. The maximum amplitude of movements in men is registered in the elbow joint when flexing the forearm, in the hip joint when removing the thigh and in the knee joint when flexing and unbending the leg. The women demonstrated rotational movements with minimal amplitude in the shoulder joint and flexion and extension of the foot in the ankle joint. **Conclusions:** The analysis of the study shows that the use of complex physical therapy increases self-care from severe to moderate dependence on the Barthel scale. The obtained goniometry data show that the active amplitude of movement in the extremities depends on the strength of the muscle that performs the movement and is a favorable prognosis for rehabilitation. However, in all cases, the magnitude of the active movement did not meet the standards.

Key words: stroke, physical therapy, range of motion in joints, spasticity.